

**A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság**

Kfv.IV.35.730/2013/7.szám

A Kúria a dr. Jobbágy Krisztina ügyvéd által képviselt felperesnek az alperes - mint a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal Központi Szerve jogutóda - ellen támogatási ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2013. június 28. napján kelt 10.K.27.117/2013/6. számú jogerős ítélete ellen a felperes által 8. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 10.K.27.117/2013/6. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 30 000 (harmincezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi továbbá a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A felperes a Nemzeti Diverzifikációs Program keretében, turisztikai tevékenységek ösztönzéséhez nyújtandó támogatás jogcímre nyújtott be hiányos kifizetési kérelmet. Az alperes első fokú hatósága a kérelmet azért utasította el, mert a felperes határidőben nem tett eleget a hiánypótlási felhívásban foglaltaknak.

A felperes az elsőfokú határozattal szemben jogorvoslattal élt, egyben vis maior kérelmet is előterjesztett az elsőfokú hatóságnál. A felperes jogorvoslati kérelmet terjesztett elő az alperesi első

fokú hatóság vis maior kérelmet elutasító határozatával szemben is.

Az alperes a kifizetési kérelmet elutasító elsőfokú határozatot pontosítással helybenhagyta (kelte: 2012. szeptember 12.). Indokai értelmében a felperes kifizetési kérelméhez a 144/2009. (XI. 6.) FVM rendelet (a továbbiakban: R.1.), valamint a 150/2009. (XI. 6.) FVM rendelet (a továbbiakban: R.2.) rendelkezései értelmében köteles lett volna meghatározott dokumentumok csatolására, amelyet azonban elmulasztott. Az elsőfokú hatóság a R.1. és R.2. szerinti dokumentumok hiányában a kérelemnek helyt adó döntést nem hozhatott, a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény (a továbbiakban: Eljárási tv.) 38. § (6) bekezdése, valamint a 41. §-a alapján pedig jogszerűen utasította el a felperes kifizetési kérelmét.

A felperes keresete folytán eljáró Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (a továbbiakban: Bíróság) a felperes keresetét elutasította. Megállapította, hogy a felperesnek a hiánypótlásra felhívó végzés jogszerűtlenségével összefüggő kereseti kérelmét a kereset előterjesztésére nyitva álló 30 napon belül kellett volna előterjesztenie. A tárgyaláson arra a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 335/A. § (1) bekezdése értelmében már nem volt lehetőség, ezért azt a Bíróság érdemben nem vizsgálta.

Megállapította továbbá, hogy a kifizetési kérelemmel összefüggő alperesi határozat meghozatala idején, 2012. szeptember 12-én nem volt olyan el nem bírált körülmény, amely akadályozta volna a közigazgatási eljárás befejezését.

Az ítélettel szemben a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben a Bíróság ítéletének és az alperes határozatának az elsőfokú határozatra is kiterjedő hatályon kívül helyezését és keresetének megfelelő döntés meghozatalát kérte. Pernyertesség esetére perköltségigénye is volt.

Indokai értelmében a felperes az első tárgyaláson előadott és a hiánypótlási végzésre vonatkozó kereseti kérelme nem keresetkiterjesztés, mivel az csupán az alperesi határozat jogellenességének jogszabályi alapját bővítette és a Legfelsőbb Bíróság 2/2011. (V. 9.) KK véleményben foglaltaknak megfelelően a meghatározott irányú kereseti kérelmén belül hivatkozott más jogsértésre is. A felperes álláspontja értelmében a jogerős ítélet sérti a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 32. §-át, mivel a vis maior kérelmet elutasító határozat elleni jogorvoslatra nyitva álló 15 napos határidő utolsó napján az alperes még nem állapíthatta meg, hogy az ügy minden kétséget kizáróan lezárult.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában történő fenntartását és a felperes perköltségeiben való marasztalását kérte.

A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

Előjáróban utal arra a Kúria, hogy az egyes törvényeknek a kormányzati szerkezetátalakítással összefüggő módosításáról szóló 2014. évi XXXV. törvény 51. §-ával módosított a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény 57/A. § (1a) bekezdése értelmében 2014. július hó 16. napjától az alperes jogutóda az agrárpolitikáért felelős alperes. A Kúria a jogutódlást a Pp. 328. § (1) bekezdése alapján állapította meg.

A Kúriának két kérdésben kellett állást foglalnia, amelyek közül az egyik a kereset kiterjesztés, keresetváltoztatás jogszerű bírósági megítélését, a másik pedig a kifizetési kérelem és a vis maior kérelem egymáshoz való viszonyát érintette.

A Pp. 335/A. § (1) bekezdése értelmében „[a] felperes a keresetét legkésőbb az első tárgyaláson [141. § (1) bek.] változtathatja meg. A keresetet azonban a közigazgatási határozatnak a keresetlevéllel nem támadott önálló - a határozat egyéb rendelkezéseitől egyértelműen elkülöníthető - rendelkezésére csak a perindításra nyitva álló határidőn belül lehet kiterjeszteni.”

A Pp. hivatkozott rendelkezése értelmében meg kell különböztetni a keresetváltoztatást a keresetkiterjesztéstől. Az utóbbi a kereseti kérelem olyan minőségi kiegészítését jelenti, amely meghaladja a keresetváltoztatást, és amely a felülvizsgálni kért határozat keresetindításra nyitva álló 30 napos határidőben nem merült fel. A Pp. azért zárja ki a kereset ilyen lényeges kiegészítésének lehetőségét a közigazgatási perben, mert azzal relativizálhatná a felperes a keresetindítási határidő eljárási jogi intézményét.

A perbeli esetben a felperes az első tárgyaláson, tehát túl a 30 napos keresetindítási határidőn az alperes által kibocsátott hiánypótlásra felhívó végzés jogsértését is állította, és kérte annak is a bírósági felülvizsgálatát. A Bíróság a Pp. 335/A. § (1) bekezdésének megfelelően állapította meg azt, hogy a felperes ezen előadása meghaladta a keresetváltoztatás terjedelmét, mivel az eredeti, anyagi jogi kereseti kérelméhez képest a hiánypótlási eljárás törvénysértő jellegére történő hivatkozás eljárási jogsértésre hivatkozást jelentett volna. Erre pedig a felperesnek csak a kereset előterjesztésére nyitva álló 30 napos határidőben lett volna lehetősége.

A felperes felülvizsgálati kérelmében arra is hivatkozott, hogy a vis maior kérelem jogerős elbírálásáig az alperesnek fel kellett volna függesztenie a kifizetési kérelem jogerős elbírálására vonatkozó eljárását. Ennek elmulasztásával az alperes - és nyomában a Bíróság - megsértette a Ket. 32. §-át.

Ebben a körben a Kúria arra utal, hogy a felperes a hiánypótlási felhívás teljesítésével összefüggő mulasztását igazolási kérelemmel nem tudta kimenteni, mivel az Eljárási tv. 38. § (6) bekezdése azt kizárja, illetve arra csak akkor ad lehetőséget, amennyiben „az intézkedésben való részvétel részletes feltételeit meghatározó jogszabály ezt kifejezetten lehetővé teszi (...)”. Sem az R.1., sem pedig az R.2. nem ad lehetőséget az elmulasztott határidő igazolására.

Az R.1. 13. § (1) bekezdése szerint a felperes „[a] kötelezettség teljesítését megghiúsító elháríthatatlan külső ok (a továbbiakban: vis maior) bekövetkeztét a vis maior bejelentéséről és igazolásáról szóló külön jogszabály alapján” bejelentheti és ezzel a támogatás céljának megghiúsulása esetére felelősségét elháríthatja, magát kimentheti. A vis maior bejelentéséről és igazolásáról szóló külön jogszabály a kifizetési kérelem benyújtásának idején az elháríthatatlan külső ok (vis maior) esetén alkalmazandó egyes szabályokról, valamint egyes agrár tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló 44/2007. (VI. 8.) FVM rendelet (a továbbiakban: R.3.) volt.

Az R.3. 2. §-a értelmében az alperesi jogelőd - jogszabály kizáró rendelkezésének hiányában - „ (...) elháríthatatlan külső okként (vis maiorként) ismer el olyan különleges körülményt, cselekményt vagy eseményt, amely előre nem látható, és amelynek következményeit az adott helyzetben elvárható gondosság tanúsítása esetén sem, vagy csak aránytalan áldozat árán lehetett volna elhárítani”.

A 3. § (1) bekezdése a vis maior okként elismerhetőnek azokat a helyzeteket sorolja fel, amelyek akadályát képezik a támogatott cél megvalósításának, részben természeti körülményekre, részben pedig a felperesi kellő gondosság ellenére sem elhárítható, rendszerint külső okra visszavezethetően. A 3. § (1) bekezdés b) pontja ilyen szubjektív okként sorolja fel a támogatott ügyfél hosszú távú munkaképtelenségét is. Azonban annak a támogatott cél megvalósíthatatlanságára kell kihatással lennie.

A kifejtettek értelmében az R.2. 13. § (1) bekezdése szerinti vis maior bejelentés nem helyettesítheti az Eljárási tv. által kizárt és az R.1.-ben, R.2.-ben kifejezetten nem megengedett mulasztás igazolásának intézményét. Ezért a vis maior bejelentéssel összefüggő eljárás nem előkérdése a megvalósított beruházással összefüggő kifizetési kérelem mikénti elbírálásának.

A kifejtettek értelmében a Bíróság nem sértette meg a Ket. 32. §-ában foglalt, a közigazgatási eljárás felfüggesztésre vonatkozó szabályokat azzal, hogy az eljárás felfüggesztésének hiányát nem róta az alperes terhére. Így a Bíróság ítélete jogszerű volt, ezért a Kúria azt a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felperes eredménytelen felülvizsgálati kérelmet nyújtott be, ezért a Pp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó 78. § (1) bekezdése alapján a Kúria kötelezte az alperes 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-ára tekintettel megállapított összegű felülvizsgálati perköltségének megfizetésére. Ugyancsak pervesztességére tekintettel kötelezte a Kúria a felperest az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény szerinti mértékű felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére.

Budapest, 2014. november 11.

Dr. Kozma György sk. a tanács elnöke, Dr. Hörcherné Dr. Marosi Ildikó sk. előadó bíró, Dr. Balogh Zsolt sk. bíró